

T@ixints Músiques

Construint
els nostres
mapes sonors

a càrrec de

LAURA FOLCH, *Cellolab i*

ISABEL BOJ, *Schola. Didàctica Activa*

Museu Pau Casals

FUNDACIÓ
Pau Casals

Crèdits

Organització

Fundació Pau Casals

Autores

Laura Folch. Cellolab

Isabel Boj. Schola. Didàctica Activa

Disseny gràfic

Xavier Càliz

Producció audiovisual

Xavier Mitjans

Pau Cruanyes (vídeo Gavota)

Actor

Albert Figueras

Ballarins

Hari Cruanyes

Joana Marí. Escola de Dansa Anna Maleras

Coreògrafs

Hari Cruanyes

Joana Marí. Escola de Dansa Anna Maleras

Laura Folch

Direcció Musical

Laura Folch

Producció Musical

Xavier Batllés

Peces

■ **GAVOTA** (J. S. BACH) (2:06)

Arranjament: Laura Folch, Xavier Batllés, Víctor Carol

Laura Folch: dos violoncels

Víctor Carol: didgeridoo i claves

Alba Guerrero: jaleos

Xavier Batllés: caxixis, daff, closques, tam-tam, sampler (konakol, percussió asiàtica i pao de chuva) i edició d'àudio

■ **WALKABOUT** (LAURA FOLCH, VÍCTOR CAROL I XAVIER BATLLÉS) (3:27)

Laura Folch: violoncel

Víctor Carol: didgeridoo, hang i arpa de boca

Alba Guerrero: veu

Xavier Batllés: samplers (efectes, passes, flogera, sintetitzador, ferro, didghybridoo i veus d'homes) i edició d'àudio

■ **SELVA D'OCELLS**

(VÍCTOR CAROL I XAVIER BATLLÉS) (4:29)

Laura Folch: violoncel

Víctor Carol: reclams d'ocells i konkovka

Xavier Batllés: samplers (ocells, campana, serra, hang, ambients tonals, mbira, didghybridoo, sintetitzador, tambors, veus haka, flauta baixa, duduk, veu femenina cerimonial, djembé i efectes percussius) i edició d'àudio

■ **OSSOS DE LLUNA (POPULAR)** (2:59)

Arranjament: Xavier Batllés, Laura Folch

Alba Guerrero: veu

Xavier Batllés: tres, clave de bambú, samplers (guitarra elèctrica, caixa de música i cors infantils) i edició d'àudio

Laura Folch: violoncel

Amb el suport de:

Fundació "la Caixa"

©Fundació Pau Casals

Índex

CRÈDITS	3
ÍNDEX	4
PRESENTACIÓ	5
CAMÍ QUE FAREM JUNTS	6
ÀREES CURRICULARS	6
OBJECTIUS GENERALS	6
OBJECTIUS PER ÀREES	7
Àrea de música.....	7
Àrea de plàstica	7
Àrea de coneixement del medi	7
COMPETÈNCIES BÀSIQUES	9
Àrees de Música i Plàstica.....	9
DIMENSIÓ PERCEPCIÓ, COMPENSIÓ I VALORACIÓ	
COMPETÈNCIA 1.	9
<i>Mostrar hàbits de percepció conscient de la realitat visual i sonora de l'entorn natural i cultural.</i>	
COMPETÈNCIA 2.	9
<i>Utilitzar elements bàsics dels llenguatges visual, corporal i musical i estratègies per comprendre i apreciar les produccions artístiques.</i>	
COMPETÈNCIA 3.	9
<i>Comprendre i valorar elements significatius del patrimoni artístic proper, de Catalunya i d'arreu.</i>	
DIMENSIÓ INTERPRETACIÓ I PRODUCCIÓ	
COMPETÈNCIA 5.	10
<i>Emprar elements bàsics del llenguatge visual amb tècniques i eines artístiques per expressar-se i comunicar-se.</i>	
COMPETÈNCIA 6.	10
<i>Interpretar música vocal i instrumental amb els elements i recursos bàsics del llenguatge musical.</i>	
COMPETÈNCIA 7.	10
<i>Emprar els elements i recursos bàsics del llenguatge escènic per expressar-se, interpretar i comunicar-se.</i>	
DIMENSIÓ IMAGINACIÓ I CREATIVITAT	
COMPETÈNCIA 8.	11
<i>Improvisar i crear amb els elements i recursos bàsics diferents llenguatges artístics.</i>	
COMPETÈNCIA 9.	11
<i>Dissenyar i realitzar projectes i produccions artístiques multidisciplinàries.</i>	

Àrea de medi social.....	13
--------------------------	----

DIMENSIÓ MÓN ACTUAL

COMPETÈNCIA 1.	13
<i>Plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats per trobar respostes.</i>	

COMPETÈNCIA 2.	13
<i>Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, per comprendre la societat en què vivim.</i>	

COMPETÈNCIA 3.	13
<i>Interpretar l'espai a partir dels elements del territori i de les seves representacions per situar-se i desplaçar-s'hi.</i>	

COMPETÈNCIA 5.	13
<i>Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i les conseqüències per plantejar propostes de futur.</i>	

DIMENSIÓ SALUT I EQUILIBRI PERSONAL

COMPETÈNCIA 7.	13
<i>Prendre consciència del propi cos, de les emocions i sentiments propis i aliens, per aconseguir l'equilibri emocional i afavorir la convivència.</i>	

DIMENSIÓ CIUTADANIA

COMPETÈNCIA 12.	13
<i>Participar en la vida col·lectiva a partir de valors democràtics, per millorar la convivència i per afavorir un entorn més just i solidari.</i>	

Fases del Projecte	14
Fase 1	14
Fase 2	14
Fase 3	14
Fase 4	14

Presentació

Aquest projecte pretén provocar sentiments en l'alumnat que potencien la capacitat creativa per fer cançons a manera de camins musicals que uniran indrets i identitats.

La música és un element que cohesiona, és un instrument per al diàleg entre les diferents cultures que afavoreix l'intercanvi cultural i que valora la diversitat.

Estem vivint una crisi que té moltes cares. Per superar-la, necessitem fer presents les nostres arrels, tant les arrels culturals com les arrels personals i col·lectives que són els ancoratges dels quals disposem per bastir sobre ells un món nou.

Hi ha persones que des de les seves arrels han crescut amb força i determinació, conquerint tota mena d'obstacles per difícils que hagin estat les seves circumstàncies, **Pau Casals** és un d'aquests referents.

Pau Casals va viure una vida plena, rica i molt compromesa, amb una actitud d'aprenentatge constant i amb una gran humanitat. Apropar-se a la seva trajectòria és inspirador i ens permet saber com a través de la música i des de la coherència interna es poden crear estratègies solidàries, de suport i ajuda a l'altri.

Així mateix, des de la imaginació i des de la creativitat que es manifesten a través de la música, Pau Casals esdevé el punt de partida d'un nou missatge basat en les arrels, el diàleg i el respecte.

Un altre referent inspirador és l'experiència dels **aborígens nòmades d' Austràlia** que teixien col·lectivament les seves cançons. En el seu llibre *'The Songlines'*, **Bruce Chatwin** explora aquests camins invisibles de cançons que van crear els aborígens australians a través dels seus viatges pel territori.

Les **cançons** eren una barreja del relat dels seus mites de creació i l'experiència del seu present. El procés de generació de les cançons tenia la funció de cohesionar el grup i asentar les bases de la seva identitat col·lectiva. Aquelles cançons descriuen paisatges i llocs, descriuen els seus avantpassats i encara avui dia expliquen com arribar a qualsevol lloc del territori aborigen.

Camí que farem junts

Aquest camí el farem mestres i alumnes de 5è i 6è de Primària d'Escoles d'Alta Complexitat de Catalunya i artistes i educadores del Museu Pau Casals.

El camí que proposem parteix de les arrels personals i col·lectives i avança tot fent recerca en els senyals o referents que han deixat els nostres avantpassats. És doncs un viatge que ens mena cap a la co-creació artística. Per això disposem d'una artista músic violoncellista, que guia el grup tant en la seva auto organització grupal com en els aspectes específics de l'obra per a co-crear. L'artista en col·laboració amb les mestres canalitzarà aquesta organització creativa del grup que donarà lloc a una obra col·lectiva, una obra que naixerà del concret i individual i anirà creixent, tot recollint aquells aspectes que són significatius per a la comunitat.

ÀREES CURRICULARS

- Àrea de **MEDI SOCIAL I CULTURAL**
- Àrea de **MÚSICA**
- Àrea de **PLÀSTICA**

Objectius Generals

- **CREAR** col·lectivament una obra musical i plàstica a partir de les arrels culturals i patrimonials, tenint com a figura de referència el mestre Pau Casals i l'exemple dels Songlines dels aborígens australians.
- **TREBALLAR** les dinàmiques de grup a través de la tasca de co-creació artística i reflexió i diàleg grupal.
- **DUR A TERME** la interpretació d'una obra musical col·lectiva que neix de les arrels i que ens mena al futur amb la col·laboració d'una violoncellista professional.

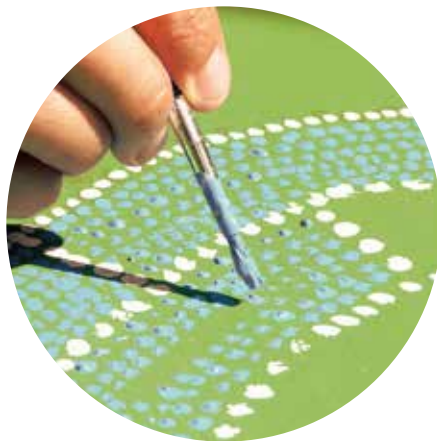

Objectius per àrees

ÀREA DE MÚSICA

- **CONÈIXER** les diferents estructures i formes musicals comunes tant en músiques antigues com modernes.
- **CONÈIXER** l'ús i la funció del ritme en diferents músiques.
- **APROPAR-SE** al funcionament dels acords.
- **ENTENDRE** els efectes expressius de l'ús de diferents estructures rítmiques i improvisació musical i verbal en grup.
- **EXPLORAR** formes musicals per transmetre emocions, sensacions i atmosferes a través de la paraula i els sons, la mètrica musical, el ritme i la mètrica de les paraules.
- **BUSCAR** el ritme de les paraules i les formes per acompanyar la recitació d'un text a partir d'estructures musicals com les Cantates de Bach, el Rap i els Rapsodes.
- **ENTENDRE** l'evolució a través de la història dels elements que configuren els estils.
- **IMPROVISAR** musicalment i verbalment en grup.
- **APRENDRE** a recolzar musicalment en grup una melodia.
- **CREAR** un bon 'groove', pulsació col·lectiva.
- **CREAR** contrapunts melòdics i rítmics a la línia melòdica central.
- **DESENVOLUPAR** formes musicals de pregunta/resposta.

ÀREA DE PLÀSTICA

- **CONÈIXER** diferents obres d'art que fan referència a les arrels històriques i humanes dels aborígens australians.
- **TREBALLAR** el concepte de paisatge sonor a través de l'activitat creativa.
- **REPRESENTAR** a través de la pintura els sentiments relacionats amb la família i l'entorn patrimonial.
- **UTILITZAR** diferents tècniques d'expressió artística a través de la pintura.
- **CREAR** una invitació amb la finalitat que l'alumnat la faci arribar a les persones que estima.

ÀREA DE CONEIXEMENT DEL MEDI

- **DESCOBRIR** la figura de Pau Casals, les seves arrels culturals i espirituals, com a exemple i referent de lluita per un món més humà i fraternal.
- **INDAGAR** en el passat per conèixer l'origen de les nostres arrels familiars i culturals.
- **ANALITZAR** els elements patrimonials del nostre territori.
- **RELACIONAR** el significat dels elements patrimonials amb la nostra identitat.
- **INTRODUIR** el món de les cançons dels aborígens australians, els 'Co-Somnis' (Dreamtime).
- **APROFUNDIR** en valors com la resiliència que inclou creativitat, generositat, empatia, compromís, ètica.
- **TREBALLAR** els conceptes d'amistat, fraternitat i bondat en la figura de Pau Casals.
- **REFLEXIONAR** sobre el concepte exili i migració.
- **ENTRAR** en contacte amb les músiques de Pau Casals.

Competències bàsiques

ÀREES DE MÚSICA I PLÀSTICA

DIMENSIÓ PERCEPCIÓ, COMPREENSIÓ I VALORACIÓ

COMPETÈNCIA 1. Mostrar hàbits de percepció conscient de la realitat visual i sonora de l'entorn natural i cultural.

Entrarem en contacte amb els sons de la platja de Sant Salvador, al Vendrell, sons que van acompanyar a Pau Casals al llarg de la seva vida.

L'alumnat haurà d'escoltar i aprofundir en els sons que l'acompanyen en el seu entorn immediat. Indagarem en els sons que l'acompanyen des de la infantesa. Ens fixarem en els sons quotidians, i en els que essent de caràcter esporàdic tenen també un significat.

En aquest sentit, és probable que aquests sons estiguin vinculats a imatges o espais del territori, en els que també aprofundirem en les competències de l'àmbit urbànic, econòmic i cultural de l'infant.

COMPETÈNCIA 2. Utilitzar elements bàsics dels llenguatges visual, corporal i musical i estratègies per comprendre i apreciar les produccions artístiques.

La figura de Pau Casals ens aporta la idea de música com a llenguatge universal que ens permet comunicar-nos. Per altra banda, la creació plàstica evoca els sentiments relacionats amb les nostres arrels.

A l'hora d'explicar com és l'entorn immediat de l'infant s'utilitzarà tant el llenguatge plàstic com el llenguatge musical i verbal per expressar els vincles que l'uneixen amb aquest. En aquest sentit, el treball que es faci a l'aula tindrà com a finalitat la creació de diferents estratègies de comunicació al servei d'un o més missatges que inclouen el sentiment individual i col·lectiu.

COMPETÈNCIA 3. Comprendre i valorar elements significatius del patrimoni artístic proper, de Catalunya i d'arreu.

Una de les tasques més importants d'aquest projecte serà la de cercar en el municipi aquells elements, tant si són patrimonials, com si no ho són, que tenen un significat especial per als infants. En aquest sentit, caldrà interrogar aquests elements i extreure'n el sentit i els sentiments que desperten en els infants.

DIMENSIÓ INTERPRETACIÓ I PRODUCCIÓ

Competència 5. Emprar elements bàsics del llenguatge visual amb tècniques i eines artístiques per expressar-se i comunicar-se.

Tot i que l'exili el va dur lluny de casa, Pau Casals mai no va oblidar el seu poble ni la platja de Sant Salvador, per això evocava aquest paisatge i els records que l'acompanyaven a través de la música. Per altra banda, els aborígens pintaven la geografia del seu entorn a través de símbols geomètrics que fan referència a les seves Songlines i als seus ancestres.

Es treballen aquests aspectes amb una activitat de creació d'una obra plàstica que acompanya l'obra musical i que es basa en la idea de representar l'espai en el qual viu l'alumnat a través dels signes que ens proposa el llenguatge plàstic dels aborígens.

Competència 6. Interpretar música vocal i instrumental amb els elements i recursos bàsics del llenguatge musical.

Treballarem amb els diferents elements del llenguatge musical a través d'exercicis d'improvissació fins a arribar a una composició pròpia. L'alumnat crearà conjuntament a través de diferents arranjaments a partir de les músiques gravades i creades expressament per a aquest projecte.

Competència 7. Emprar els elements i recursos bàsics del llenguatge escènic per expressar-se, interpretar i comunicar-se.

Treballarem els temps, els moviments i comportament escènics per a la presentació i concert final.

DIMENSIÓ IMAGINACIÓ I CREATIVITAT

Competència 8. Improvisar i crear amb els elements i recursos bàsics dels diferents llenguatges artístics.

La imaginació i la creativitat estaran a la base del projecte i són presents en la labor de descoberta i interpretació de l'entorn i de creació musical que farà l'alumnat setmanalment.

Competència 9. Dissenyar i realitzar projectes i produccions artístiques multidisciplinàries.

L'objectiu principal del projecte **Teixint Músiques** és la producció artística, principalment en l'àmbit musical però també la creativitat individual i col·lectiva en l'expressió plàstica. Per tant, aquesta competència esdevé un eix transversal i un objectiu en si mateixa.

ÀREA DE MEDI SOCIAL

DIMENSIÓ MÓN ACTUAL

Competència 1. Plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats per trobar respostes.

Recerca i descoberta sensorial i científica del seu entorn. A partir de l'anàlisi de l'entorn immediat, l'alumnat localitza i estableix els elements naturals, geogràfics i urbanístics que són significatius en el seu entorn segons la seva experiència i percepció.

Competència 2. Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, per comprendre la societat en què vivim.

L'anàlisi de l'entorn actual, la presa de contacte amb les Songlines dels aborígens australians així com la descoberta de la vida i els lligams territorials de Pau Casals, permeten copsar la diferència entre la forma de viure d'abans i la d'ara així com reflexionar sobre els canvis que comporta el pas del temps.

Competència 3. Interpretar l'espai a partir dels elements del territori i de les seves representacions per situar-se i desplaçar-s'hi.

El contorn melòdic de les cançons dels aborígens australians descriu la naturalesa del territori en el qual habitaven. En aquest mateix sentit, s'interpreten els elements l'entorn natural i social de l'alumnat a través de la recerca en els paisatges sonors individuals i col·lectius.

Competència 5. Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i les conseqüències per plantejar propostes de futur

Aquest projecte ens porta a repensar el present i per fer-ho cal indagar en la situació que vivim. Reflexió sobre les conseqüències socials que tindrà la crisi que ens colpeja i com podem abordar el repte de treballar per un món millor.

DIMENSIÓ SALUT I EQUILIBRI PERSONAL.

Competència 7. Prendre consciència del propi cos, de les emocions i sentiments propis i aliens, per aconseguir l'equilibri emocional i afavorir la convivència.

S'introdueix i aprofundeix el concepte de resiliència i la necessitat de conèixer-se un mateix per poder superar els entrebancs de la vida.

Es fa referència a la família, amics i entorn proper com a suport emocional que ens permet superar les dificultats.

DIMENSIÓ CIUTADANIA

Competència 12. Participar en la vida col·lectiva a partir de valors democràtics, per millorar la convivència i per afavorir un entorn més just i solidari.

La democràcia és la forma de relacionar-nos respectant-nos els uns als altres. Per tant, no és una finalitat, sinó una manera d'interactuar, de participar i de viure en pau amb els altres.

Fases del Projecte

FASE 1

- Formació específica pels mestres i les mestres a càrrec de Laura Folch (violoncellista i pedagoga) i Isabel Boj (Dra. en Didàctica de les Ciències Socials).

Durada de la formació inicial: dues sessions.

Lloc de trobada de la formació: a determinar.

- Lliurament de materials durant les sessions de formació.
- No cal llegir ni escriure música per participar en aquest projecte com a mestre o alumne.

FASE 2

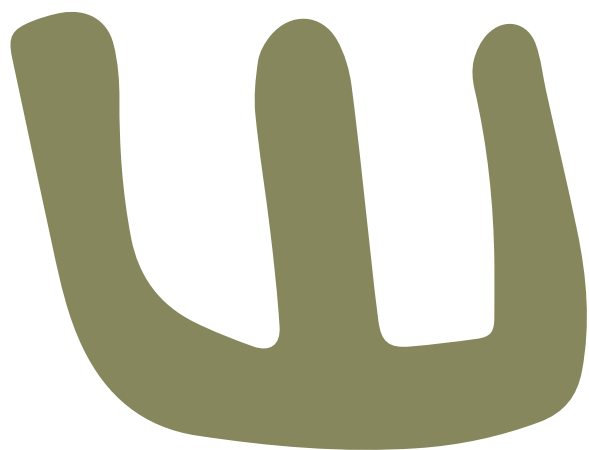
- Realització d'un taller presencial a l'escola de 3 hores. El taller es divideix en dues parts. Una part servirà per aprofundir en la figura de Pau Casals i l'altra per iniciar-nos en l'estructura musical.

FASE 3

- Desenvolupament del projecte a l'escola juntament amb les mestres. En aquest procés, a mode de recolzament, es duran a terme quatre sessions amb Laura Folch per assessorar en quant a metodologia i també per contribuir a completar els arranjaments de les músiques creades col·lectivament.

FASE 4

- Presentació de la feina feta a l'escola en petit format.
- Concert al Museu Pau Casals amb participació de Laura Folch com a violoncellista que tocarà algunes parts de les composicions de l'alumnat.

T@ixints Música

Museu Pau Casals

FUNDACIÓ

Pau Casals

Fundació "la Caixa"